

Van Peter Dankmeijer

Aan team

Datum 23 juli 2011

Onderwerp **MIJN ID Campagne**

Introductie

EduDivers doet verschillende projecten in en met scholen. Alle projecten zijn erop gericht om scholen te activeren zelf verantwoordelijkheid te nemen voor een samenhangende en effectieve aanpak van veiligheid, burgerschap en emancipatie rond seksuele diversiteit. In de laatste jaren lag veel nadruk op het benaderen van directies, schoolbesturen en gemeenten. Inmiddels blijkt dat er ook vele behoefte ligt onder docenten, leerlingen en vanuit de homo/lesbische beweging. Knelpunt is dat die groepen nauwelijks met elkaar communiceren en zeer uiteenlopende perspectieven hebben. Zo blijkt bijvoorbeeld dat leerlingen, docenten en schoolleiders zeer grote inschattingsverschillen hebben over de (homospecifieke) veiligheid op school en raakt de discussie over eventuele wijziging van de kerndoelen en voor meer voorlichting over homoseksualiteit steeds meer gepolariseerd (homo 'beweging' versus minister/onderwijsveld).

EduDivers zoekt naar een aanpak om diverse groepen meer te laten participeren en een perspectief te bieden om gezamenlijk aan een doel te werken. Onderzoek wijst uit dat samenwerken aan een gemeenschappelijk doel de beste manier is om tolerantie te vergroten.

Daarnaast wil EduDivers zichzelf als organisatie beter presenteren met een meer samenhangend productaanbod. Als partner in de landelijke Onderwijsalliantie voor Seksuele Diversiteit willen we ook streven naar meer zichtbare concrete momenten in scholen die laten zien dat er draagvlak en enthousiasme is. Dit zichtbare aspect, ook publicitair, is noodzakelijk om de waardering van het publiek en van financiers en de continuïteit van projecten te garanderen.

Deze campagneopzet wil hier richting aan geven. Deze 2e versie van de opzet is geschreven voor een kleine klankbordgroep en bedoeld om kritische en constructieve feedback te genereren. Met de feedback werken we de campagne uit naar concrete acties, die financieel gezien via diverse projecten wordt ondersteund. De campagne start in oktober.

Het concept Mijn ID

"MIJN ID" staat voor "Mijn identiteit" maar ook voor "Mijn idee"(voor hoe iedereen meer zichzelf kan zijn op school). In 2010 ontwikkelde EduDivers materiaal voor dit concept.

Er is een logo ontwikkeld (zie hiernaast) dat bestaat uit een smiley, waarvan de ogen en mond de letters ID vormen.

Er zijn vier series foto's gemaakt van homo- en lesbische middelbare scholieren. Op basis van deze foto's zijn vier posters gemaakt (portretten met alleen het logo erbij). Er is een zuil ontwikkeld met collages van de vier fotoseries (zie onder). Als men de zuil bekijkt, ziet men direct niet dat het

om homoseksuele jongeren gaat. Dat merkt men wel als je door de kijkgaten kijkt. Dan ziet men teksten als: "Zou jij op werkweek een kamer willen delen met Peter? Volgens onderzoek wil 6 van de 10 scholieren een kamer delen met Peter zelfs al weten ze dat hij homo is". Leerlingen mogen met viltstiften op de zuilen schrijven.

De posters en de zuil zijn bedoeld als introducties op een minicampagne op school. Daarvoor is ook een handleiding gemaakt voor docenten, een doos met lestips voor in de docentenkamer en een handleiding om leerlingen een klein onderzoek te laten doen.

In het concept staat centraal dat je jezelf moet kunnen zijn op school. Dit sluit aan op in het onderwijs belangrijke en geaccepteerde thema's: veiligheid en burgerschap. De doorvertaling van deze inhoudelijke boodschap en

activering ("mijn idee") naar seksuele diversiteit maakt het voor scholen acceptabeler en logischer om seksuele diversiteit als thema te integreren binnen hun bredere kaders.

Doelen van de campagne

1. **Scholen ondernemen actie om ervoor te zorgen dat iedereen zichzelf kan zijn** op school. Het gaat om weerbaarheid van kwetsbare leerlingen en docenten zelf, maar ook om de houding van de schoolomgeving (zie de uitspraak van Ahmed Marcouch: "als jij geen vrijheid geeft om jezelf te zijn, heeft niemand dat").
2. **De campagne creëert allianties in en rond scholen** en steunt de betrokkenen om een effectieve aanpak te ontwikkelen.
3. **De campagne signaleert welke scholen het goed doen** en complimenteert hen met hun goede intenties en aanpak.

Strategie

Schoolbenadering

Via leerlingen, docenten, schoolleiders en ouders worden scholen (po, vo, mbo) benaderd om te checken in hoeverre iedereen zichzelf kan zijn op school. De leerlingen worden bereikt via gay/straight alliances, LAKS, JOB, NJR, leerlingenraden. De docenten via vakbonden, organisaties van vertrouwenspersonen, leerlingenbegeleiders, zorgcoördinatoren en veiligheidscoördinatoren, en voorlichtingsgroepen. De schoolleiders worden benaderd via sectorraden, grote schoolbesturen, en lokale schooladviseurs rond homo-emancipatie. Ouders worden betrokken via "Meer Dan Gewenst" (Lesbische en homoseksuele ouders) en de landelijke ouderverenigingen.

Het publiek (met name LHBT leerlingen, personeel en LHBT ouders) kan op het web een thermometer invullen die aangeeft wat volgens hen de sfeer op school is. Ze kunnen daarbij ook opmerkingen plaatsen, net zoals je tegenwoordig bij hotels kan doen. Dit is natuurlijk subjectief. Scholen kunnen de mogelijkheid krijgen om de geplaatste opmerkingen als mail te ontvangen en erop te reageren.

Om daarnaast een meer betrouwbare diagnose te kunnen tonen, kunnen scholen zichzelf doorlichten via een interne diagnose.

Schoolambassadeurs

Scholen worden voor het doen van een diagnose actief benaderd door MIJN ID schoolambassadeurs. De MIJN ID schoolambassadeurs komen uit verschillende genoemde groepen en kunnen gezien worden als 'changemakers'. Ze worden getraind in de basics van schoolbenadering en hebben een stimulerende en makelaarsrol.

Daarnaast krijgen ze basisinformatie over wat werkt en wat niet werkt. In de begeleiding van de schoolambassadeurs wordt voortdurend gestimuleerd dat zijzelf en scholen nadenken over welke aanpak het best werkt en hoe men betrokkenen daarover op een diplomatieke en stimulerende manier kan benaderen.

De MIJN ID schoolambassadeurs zijn vrijwilligers. In de klankbordbijeenkomsten en gesprekken die EduDivers heeft gehouden ter voorbereiding van de MIJN ID campagne is gewaarschuwd om vrijwilligers teveel verantwoordelijkheid te geven. Gesprekken over seksuele diversiteit met schooldirecteuren zijn bijvoorbeeld al lastig voor professionals, laat staan voor vrijwilligers. De kans is groot dat scholen meer weerstand krijgen in plaats van gemotiveerd worden, als ze te maken krijgen met 'adviseurs' die niet goed weten hoe ze in zulke gesprekken moeten opereren. Daarom zijn goede taakbeschrijvingen, werving, intakegesprekken, training en intervisie nodig. In een bijlage van dit plan zijn taakbeschrijvingen en een voorlopige indeling in niveaus beschreven. We stellen voor dat MIJN ID schoolambassadeurs steeds bij eerste actie begeleid worden door meer ervaren mentors, en meer taken op niveau mogen uitoefenen nadat zij referenties van zulke mentors en geadviseerden hebben gekregen.

Diagnose

De kern van de schooldiagnose is een gesprek op gang te brengen tussen leerlingen, docenten en schoolleiders en eventueel ouders en een externe ambassadeur. Hiervoor heeft EduDivers in 2010 al een methodiek ontwikkeld en getest: de schoolvisite. Scholen kunnen een zelfdiagnose doen of een EduDivers adviseur inschakelen die via enkele gesprekken met leerlingen, docenten en een schoolleider een beschrijving en advies opstelt. De diagnose kan minimaal 3 uur duren (enkele gesprekken door de EduDivers adviseur), een hele dag (schoolvisite met een groep leerlingen en enkele docenten). Het kan ook een meer uitgebreide MIJN ID minicampagne op school zijn, die hetzij door de school zelf wordt georganiseerd, hetzij door EduDivers wordt begeleid. Het (zelf)onderzoek van de school heeft twee delen: de aanpak en de sfeer. De beoordeling van de aanpak is gebaseerd op de door de Onderwijsalliantie voor Seksuele Diversiteit ontwikkelde benchmark voor effectief schoolbeleid. Dit zijn tien actiepunten waarvan we uit onderzoek weten dat ze een wezenlijk verschil kunnen creëren in de sfeer op school. Of de sfeer op school zelf open en tolerant is, is mede afhankelijk van factoren buiten de school om, zoals de invloed van de buurt, ouders en jongerensubculturen buiten de school. De kwaliteit van de sfeer op school wordt beoordeeld op basis van items uit de monitor schoolveiligheid (ITS) met specifieke aandacht voor de subjectieve inschatting van leerlingen, docenten en schoolleiders over de situatie van homo's, lesbo's, bi's en transseksuele leerlingen en personeel.

Intentieverklaring

Een school die de diagnose heeft gedaan, ondertekent een intentieverklaring waarin staat dat de school eraan werkt dat iedereen zichzelf kan zijn op school en krijgt het recht het logo te voeren. Daarmee geeft de school aan dat ze aanspreekbaar is op dit thema.

De rapportage van de diagnose bestaat uit een publiek deel en een intern deel. Het publieke deel wordt gepubliceerd op de EduDivers website en geeft daarmee meer betrouwbare informatie aan betrokkenen zoals LHBT leerlingen en LHBT ouders. Het interne deel bestaat uit voornemens en actiepunten voor het team.

Uitwisseling van goede voorbeelden

Na de diagnose is het van belang dat scholen hun voorgenomen verbeterpunten ook gaan aanpakken. De ervaring wijst uit dat ze dit niet altijd op eigen gelegenheid kunnen doen. Enerzijds hebben ze vaak een ondersteunende 'stok achter de deur' nodig. Als dit niet gebeurt, zakt het initiatief al snel weg in de dagelijkse drukte van het lesgeven en andere prioriteiten in een school. Anderzijds hebben ze weinig kennis en voorbeelden van wat werkt en wat niet. Daardoor kan men gemakkelijk blijven vastzitten in het uitvoeren van eenmalige voorlichtingen of theatervoorstellingen. Dit is leuk, maar verandert de sfeer op school niet duurzaam genoeg.

Daarom is het sluitstuk van de MIJN ID campagne de uitwisseling van goede voorbeelden van schoolsfeerverbetering. MIJN ID schoolambassadeurs hebben daarbij een ondersteunende functie: zij houden waar mogelijk contact met scholen en vragen geregeld naar goede voorbeelden. Zij beschrijven deze zelf of signaleren goede voorbeelden aan EduDivers. EduDivers en APS helpen met het adequaat beschrijven van deze voorbeelden en het publiceren ervan.

De uitwisseling van goede voorbeelden op diverse niveaus (leerlingen, docenten, schoolleiders, ouders, ambassadeurs) wordt ondersteund met mailinglijsten, een forum en het EduDivers E-zine.

De Onderwijsalliantie voor Seksuele Diversiteit organiseert een (jaarlijkse) studiedag en reikt daar een prijs uit voor de school met de beste sfeer, het beste beleid en het meest originele idee.